

KYSTSONEPLAN TROMSØ-REGIONEN

INTERKOMMUNAL KYSTSONEPLAN FOR KOMMUNENE
BALSFJORD, KARLSØY OG TROMSØ

PLANPROGRAM - utkast

Innhold

1.	BAKGRUNN	3
1.1	Behov for revidering	3
2.	FORMÅL MED PLANARBEIDET	3
2.1	Effektmål	4
2.2	Resultatmål	4
2.3	Prosessmål	4
2.4	Krav om planprogram	5
2.5	Rammer og føringer	5
2.6	Planområdet	6
3.	BRUK AV AREALFORMÅL OG HENSYNSSONER	6
4.	INNHold OG PROBLEMSTILLINGER	6
4.1	Aktuelle problemstillinger	7
4.2	Metodikk for konsekvensutredning (KU) og risiko- og sårbarhet sanalyse (ROS) ..	12
4.3	Temaer for konsekvensutredning	13
4.4	Temaer for risiko- og sårbarhetsvurderinger (ROS)	15
5.	PLANPROSESSEN	16
5.1	Organisering av planprosessen	17
5.2	Medvirkning og dialog	19
5.3	Informasjon og åpenhet rundt prosessen	21
Vedlegg	I - RAMMER OG FØRINGER	22
Vedlegg	II - INNSPILL TIL KYSTSONEPLANEN	24

1. BAKGRUNN

1.1 Behov for revidering

Den interkommunale kystsoneplanen *Kystplan Tromsøregionen* ble vedtatt høsten 2015 i de fem kommunene Tromsø, Karlsøy, Balsfjord, Lyngen og Målselv som da inngikk i prosjektet. De siste årenes raske endringer i bruk av kystsonen medfører imidlertid økt konkurranse, bruk av dispensasjoner og interessekonflikt knyttet til bruk av sjøarealene i regionen. Dette er i hovedsak forhold knyttet til allmennhetens interesser, næringsvirksomhet, forvaltning og vern. Det er behov for å revidere kystsoneplanen for å bedre kunne håndtere de raske endringene, samt kommende muligheter og utfordringer. Tromsø-områdets regionråd vedtok 21. september 2018 å sette i gang rullering av eksisterende kystsoneplan. Kommunene Balsfjord, Tromsø og Karlsøy vil inngå i samarbeidet. Lyngen kommune har oppdatert sin kystsoneplan, mens Målselv kommune har oppdatert sin plan sammen med Sør- og Midt Troms.

2. FORMÅL MED PLANARBEIDET

Planlegging etter plan- og bygningsloven skal fremme bærekraftig utvikling og bidra til samordning av statlige, regionale og kommunale oppgaver (PBL § 1-1). Kystsoneplanen er et styringsverktøy som muliggjør kommunal styring av utviklingen i egen kystzone.

Kystsoneplanlegging skal bidra til:

- (i) interesseavveining mellom ulike brukerinteresser,
- (ii) tilrettelegging for næringsvirksomhet og næringsutvikling,
- (iii) ivaretagelse av marint naturmangfold, og
- (iv) bestemme hvordan arealene skal brukes og vernes, og hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponering av de ulike arealene.

Tromsøregionen har potensiale til å bli en av de mest attraktive kystregionene i landet. Kommunene som deltar i revisjon av Kystsoneplanen ønsker å legge til rette for en bærekraftig vekst i fiskeri- og havbrukssektoren og innen reiseliv og sjøtransport, samtidig som dette skal avveies mot miljø- og klimahensyn og andre samfunnsinteresser. Den økte bruken og interessen for kystsonen medfører økende konkurranse om arealene. Interessekonflikter mellom brukerne gjør kystsonen stadig mer kompleks og utfordrende å forvalte. Planmyndighetene må balansere mellom kravene til allerede etablerte næringer og interesser, som fiskeri, havbruk og friluftsliv, men også nyere næringer som turisme og energiproduksjon til havs, samtidig som man skal ha økt fokus på miljø- og klimahensyn.

Kommunen har myndighet over arealbruk i sjøområdene, og for å skape forutsigbare rammer trenger kommunen et godt styringsverktøy. Planlegging i sjøområdene bør gjøres i et regionalt perspektiv for å i større grad kunne ivareta en helhetlig forvaltning av kystsonen. Dette krever økt grad av samarbeid på tvers av kommunegrenser, noe en interkommunal kystsoneplan vil bidra til.

Planen tar tak i de problemstillingene knyttet til arealbruken i kystsonen som best løses gjennom et interkommunalt samarbeid. Planprogrammet definerer grunnlaget for planarbeidet.

Sjøområdene i deltagende kommuner vil derfor bli planlagt i et interkommunalt plansamarbeid ihht kapittel 9 i plan- og bygningsloven. Den interkommunale kystsoneplanen for Tromsøregionen

vil bestå av formelt selvstendige kommunedelplaner for sjøområdene i den enkelte kommune Balsfjord, Karlsøy og Tromsø. Prosjektet finansieres i form av tilskudd fra de tre kommunene som inngår i prosjektet, Troms og Finnmark Fylkeskommune, og egeninnsats i form av arbeidstimer fra deltakerkommunene.

Under følger en oversikt over effektmål, resultatmål og prosessmål for planarbeidet. Effektmål brukes her om langsiktige mål som følger av de langsiktige virkningene av Kystsoneplanen. Resultatmål viser til de løsningene som finner sted allerede gjennom planarbeidet. Prosessmålene viser til mål som skal nås på kort sikt gjennom den måten planarbeidet gjennomføres på. En hovedregel er at prosessmål er målbare gjennom planprosessen, resultatmål er målbare i løpet av planens livssyklus, mens effektmål først er målbare mot slutten eller etter planens livssyklus.

2.1 Effektmål

Kystsoneplanen skal gi følgende langsiktige virkninger for arealbruken:

- Retningsvalg for bruk og vern av sjøarealene i regionen som bidrar til å nå målet om en bærekraftig Tromsø-region. Dette innebærer at verdiskapingen skal være kunnskapsbasert, innenfor naturens tålegrenser og gi grunnlag for en langsiktig positiv samfunnsutvikling i kommunene med hensyn til fremtidige generasjoner, folkehelse, bolyst og næringsutvikling.
- Redusert konflikt mellom ulike brukergrupper og gir forutsigbarhet for kommunene, næringsliv og befolkning.

2.2 Resultatmål

Følgende resultater skal skapes i planarbeidet:

- Kunnskapsbaserte, fremtidsrettede, forutsigbare, juridisk bindende planer for sjøarealene i den enkelte kommune og Tromsøregionen som helhet.
- Økt kunnskap i de deltagende kommunene om kystsonens natur-, og ressursgrunnlag, ulike interessenters bruk av sjøarealene, konsekvenser av ulike typer arealbruk, og om bærekraftig forvaltning av sjøområdene.
- Økt forståelse av hva en kystsoneplan er, både dens betydning og hvilke muligheter den gir.
- Eierskap til planen blant brukere av kystsonen og offentlig forvaltning.
- De digitaliserte planene legges ut i samme format (felles planspråk) i de tre kommunene.

2.3 Prosessmål

Planarbeidet skal gjennomføres slik at planprosessen:

- Har fastsatt omforente effektmål, strategier og prioriteringer for arealbruken i den enkelte kommune og på tvers av kommunegrensene. Basert på disse skal det utarbeides en kystsoneplan som beskriver arealbruken med retningslinjer og bestemmelser.
- Har bidratt til at planarbeidet er godt forankret i de tre kommunene, både politisk og administrativt, og hos andre myndigheter og blant brukerne av kystsonen.
- Har vært den viktigste faglige arenaen for overordnede/konkrete diskusjoner om fremtidig utvikling av kystsonen.

- Har vært gjennomført med folkemøter, dialogmøter og alternative medvirkningsstrategier hvor vi har oppnådd reell medvirkning fra innbyggerne, næringsliv og organisasjoner både i drøftingsfasen og høringsfasen.
- Har bidratt til felles kompetanseheving i kommunene (bl.a. gjennom videreutvikling av metoder og GIS-baserte analysemodeller).
- Har vært fleksibel nok til å handtere de tre kommunenes ulike prioriteringer.

2.4 Krav om planprogram

I følge Pbl. § 11-5 skal kommunene ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område. (...). Kystsoneplanen er kommuneplanens arealdel for sjøområdene med tilhørende strandsone og skal angi hovedtrekkene i hvordan arealene skal brukes og vernes, og hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene. Arealdelen er et verktøy for å gjennomføre samfunnsdelen av kommuneplanen, samtidig som den skal være utformet i et langsiktig perspektiv. Kystsoneplanen bør derfor utformes slik at den gir rom for fremtidig utvikling og endring. Arbeidet med å utvikle arealplaner er inndelt i to faser:

1. Utarbeidelse av planprogram, som skal være en arbeids- utrednings- og medvirkningsplan og derigjennom være grunnlag for fastsatt planarbeid.
2. Utarbeidelse av arealplan, herunder plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse.

Planarbeidet er en prosess som skal fastsette formål for alt sjøareal med tilhørende strandsone, jf pbl § 11-7 nr. 6. Planarbeidet har som formål å påse at alle interesser for kystsonen og deres behov for areal blir fremlagt og vurdert, slik at de politiske myndigheter kan gjøre sine prioriteringer ut fra et best mulig grunnlag. Interesser som kommunikasjon, naturvern, friluftsliv, reiseliv/turisme, fiskeri, oppdrett, industri med mer kartlegges i prosessen. Det skal fastsettes juridisk bindende arealbruk med bestemmelser og retningslinjer.

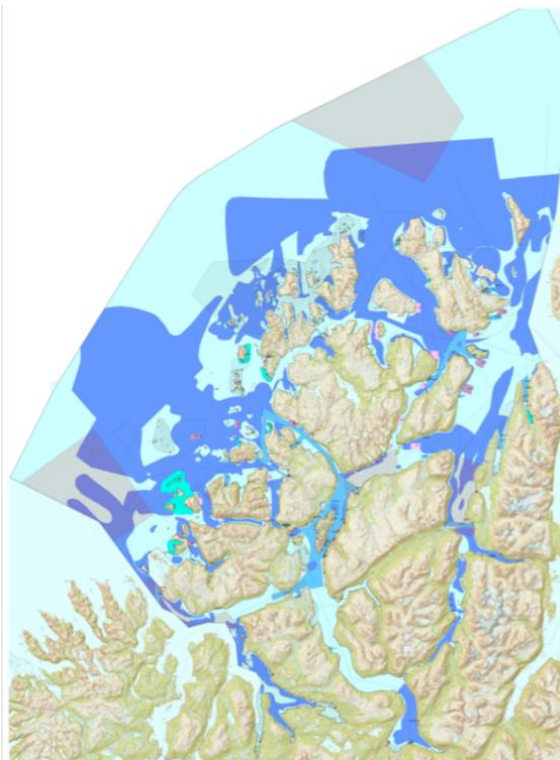
Planprogrammet setter rammene for arbeidet med den interkommunale kystsoneplanen for Tromsøregionen. Planprogrammet gjør rede for *formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger* (Pbl. § 4-1).

2.5 Rammer og føringer

I tråd med PBL §§ 3-1, 11-1 og 11-5 skal arealplanen ivareta også nasjonale og regionale interesser. I sin planlegging skal kommunene derfor ta hensyn til lover og forskrifter, retningslinjer og eksisterende planer. Det foreligger en rekke føringer for kommunens arbeid med kommuneplanens arealdel. De viktigste fremgår av vedlegg I.

Kommunale planer og vedtak som er relevante for arealplanlegging i sjø skal tas hensyn til. Dette inkluderer arealplaner for sjø- og landområder, kommunedelplaner (f.eks. næringsplaner) og relevante reguleringsplaner.

2.6 Planområdet

Området som planlegges omfatter alt sjøområde (vannflate, vannsøyle og sjøbunn) i kommunene Balsfjord, Tromsø og Karlsøy. Sjøområdenes ytre grense er en nautisk mil utenfor grunnlinja (jf PBL § 1-2). Mot land er planen avgrenset av «generalisert felles kystkontur» som er kystkontur utarbeidet av Kystverket. Grensen går ved midlere høyvann.

Tromsøregionen har en stor og variert kystsone og området omfatter mange ulike sjøområder, fra åpen eksponert kyst til mer beskyttede fjorder. Planområdet omfatter kystområdene mellom en rekke større øyer som Kvaløya, Ringvassøya og Vannøya og tusenvis av mindre øyer. Lengre inn ligger fjordene Ullsfjorden, Balsfjorden og Malangen. Kystlinjen i Tromsø kommune er på 1440 km inkludert holmer og skjær, i Karlsøy 1034 km og i Balsfjord 251 km.

3. BRUK AV AREALFORMÅL OG HENSYNSSONER

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og fastsette rammer og betingelser for hvilke nye tiltak som kan iverksettes. Planen skal også angi viktige hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene. Plankartet skal vise arealformål og hensynsoner for bruk og vern av områdets arealer. Det skal skilles mellom hva som er nytt formål og hva som er videreføring av eksisterende arealbruk.

For å skape forutsigbarhet for kommunene, næringsliv og befolkning, vil det i planprosessen legges opp til at de så langt som mulig unngås å sette av større arealer til flerbruksformål. Der det er nødvendig å sette av større arealer til flerbruksformål, skal det stilles krav om områdeplan. Selv om planen ikke omfatter landareal vil planleggingen se arealbruken på sjø og land i sammenheng.

4. INNHOLD OG PROBLEMSTILLINGER

Kystsoneplanen skal bidra til gjennomføring av kommuneplanens samfunnsdel og er et strategisk verktøy i arbeidet med å sikre forvaltning av sjøarealene i tråd med prinsippene om bærekraftig utvikling. Dette innebærer at vi skal planlegge for å imøtekomme dagens behov uten å ødelegge mulighetene for kommende generasjoner til å få dekket sine behov. For å ivareta en bærekraftig samfunnsutvikling må vi balansere sosial, klima- og miljømessig og økonomisk bærekraft på kort og lang sikt. Det vil være krevende å måle og evaluere om den utviklingen som arealplanen legger

opp til er bærekraftig. Bærekraft vil bli vurdert både i forhold til det enkelte tiltaket og i den helhetlige vurderingen av plan

Kommunene som deltar i planarbeidet ønsker at den reviderte planen skal bli et enda tydeligere verktøy til bruk i kommunenes utviklingsarbeid og arbeid med å sikre bosetting.

Det er ønskelig å stimulere til attraktive lokalsamfunn som ivaretar mangfold og boligbehov, lokale arbeidsplasser og som legger til rette for fritid som fremmer trivsel og folkehelse, stimulerer til demokratisk medvirkning og sikrer klima- og miljø.

4.1 Aktuelle problemstillinger

En stor del av den økonomiske verdiskapningen i regionen er basert på naturressursene i kystsonen. Det er store forventninger både nasjonalt og lokalt til utviklingen innen reiseliv og sjømatproduksjon. Samtidig ser vi store endringer innenfor reise- og friluftsliv som er viktig å ta tak i arealplanleggingen. Kystsonen er også stadig mer sentral som rekreasjonsområder både for lokalbefolkning og tilreisende. Gjennom planleggingen må det skapes en god balanse mellom bruk og vern av denne viktige ressursen. Kommunene har et stort ansvar for å legge grunnlaget for en bærekraftig og langsiktig forvaltning av sjøarealene i sin kommune. Kommunene er ikke alene om dette ansvaret, men oppdaterte og aktuelle arealplaner for sjøarealene er kommunenes viktigste redskap for å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver i sine sjøområder og legge grunnlaget for en positiv samfunnsutvikling.

I tilknytning til hvert av de aktuelle problemstillingene er det foreslått hvordan det i planarbeidet skal arbeides for å nå effektmålet om bærekraftig utvikling. Premisser som legges til grunn for arbeidet er allerede vedtatt politikk, mens strategiene er forslag til arbeidsmetodikk for å nå effektmålet.

Sjømatproduksjon

Sjømatnæringen er viktig for verdiskaping, sysselsetting og bosettingslyst og bidrar derigjennom til økonomisk og sosial bærekraft i distriktene. Rapporten *Verdiskaping basert på et produktivt hav 2050* har anslått en seksdobling av marin verdiskaping fra 2010 til 2050. Verdiskapingen per årsverk er høy innen sjømatnæringen, og den er høyest for havbruk etterfulgt av fiske og fangst og fiskeforedling. Det understrekes i rapporten at kravet til marine næringer om å drive innenfor miljømessig akseptable rammer vil være en forutsetning for videre vekst. Videre pekes det på at dokumentasjon og sertifisering blir viktigere og at næringen selv må vise en offensiv holdning til å redusere det miljømessige fotavtrykket slik at vi også oppnår klima- og miljømessig bærekraft innenfor sjømatnæringen.

Fiskerinæringen

Fiske er en tradisjonsrik næring som bidrar til bosetting og sysselsetting i distriktene. Tromsø-regionen har den største kystflåten i Norge og driver i all hovedsak sitt fiskeri innenfor planområdet og er også den største brukeren av sjøarealene i regionen. Mange fiskebestander, som for eksempel sild og makrell, er veldig dynamiske både med hensyn til antall og utbredelse. Arter som makrell og taskekrabbe har ekspandert nordover, mens kongekrabbe enten er satt ut lokalt eller har vandret inn fra nord.

Kommune	Landinger* 2020 rundvekt (tonn)	Registrerte fartøy i 2020	Antall fiskere** 2019
Karlsøy	3 580	119	117 (20)
Balsfjord	0	19	37 (7)
Tromsø	90 742	188	316 (62)

*Landinger fra norske og utenlandske skip. Tall fra Råfiskelaget.

** Antall med fiskeri som hovedyrke (biyrke i parentes). Tall fra Fiskeridirektoratets åpne databaser.

Tromsø havn er Norges største havn i landing av hvitfisk og sild. Siden 2015 har det blitt færre anløp av fiskefartøy, men total tonnasje har økt. Dette er et resultat av at det har blitt flere og større frysehotell i Tromsø havn. I Karlsøy er de to største fiskerihavnenepå Vannøya, i Vannvåg og Torsvåg. Balsfjord har ikke lengre noen fiskerihavn. Tromsø kommune har 7 mindre fiskerihavner og Karlsøy 3 hvor det leveres og produseres fisk. Flere havner er utsatt på vindretninger fra NØ noe som bidrar til en del skader på båter. Det er behov for å se på om dagens fiskerikaier dekker næringens behov. Fisken transporteres ut fra mottakshavnene på trailere, ofte langs smale, rasutsatte veistrekninger.

Regionens fiskeindustri er i dag preget av lav foredlingsgrad sett i forhold til volum og aktører med landingstillatelse. Det produseres stort sett volum av saltfisk, klippfisk, samt fersk- og frossenfisk. Lav foredlingsgrad gir få arbeidsplasser på land, noe som særlig rammer de tradisjonelle kvinnearbeidsplassene i fiskeindustrien. Videre er det slik at i dag er halvparten av de som er ansatt i fiskeindustrien og sesongfiskeriene utenlandsk arbeidskraft.

Tilliggende næringer til fiskeri og senere havbruksnæringen har en svært lang tradisjon i Tromsø og regionen rundt. I dag er den serviceklyngen en av verdens fremste på arktiske marine og maritime løsninger.

Følgende strategier/premisser legges til grunn for revisjonen:

- Fiskerienes arealer ble fastsatt i forbindelse med Kystsonenplan 2015. Disse arealene ligger fast.
- Justeringer i arealformål fiskeri vil vurderes der det er endringer i arealene det drives fiskerier.
- Det vil gjøres en gjennomgang av havner og fiskerihavner
- Fiskerihavnene anerkjennes som viktige for bosetting og næring i distriktene og deres evt behov prioriteres høyt.
- Tromsøregionen skal samarbeide om næringsarealer i sjø og på land som imøtekommer næringslivet og samfunnets behov.
- Alle fiskerihavner skal elektrifiseres.
- Det skal lages avfallsplaner for alle fiskerihavner.

Havbruk

Det er lagt til grunn i Regjeringens havstrategi at det skal legges til rette for en forutsigbar vekst i oppdrettsnæringen og at hensynet til miljø skal sette rammene for hvor stor produksjon som tillates i ulike områder. Det er videre viktig at nye arealer avsettes i områder og for arter der det er potensiale for bærekraftig og robust vekst under den forventede klimautviklingen. Med miljøvennlig akseptable rammer må det legges til grunn hele virksomheten fra supply-flåten via slakteanlegg og transport til påvirkningen fra det enkelte anlegg.

Kommune	Antall tillatelser*	Antall lokaliteter*	Lokalt ansatte
Karlsøy	40 (16)	12 (1)	**
Balsfjord	0	0	0
Tromsø	43	15 (4)	**

*Kilde: Troms og Finnmark Fylkeskommune. Tallet i parentes er lokaliteter på land. **Ny ringvirkingsanalyse vil foreligge i august og da får vi oppdaterte tall.

I oktober 2017 ble det innført et nytt system for kapasitetsøkning i norsk lakse- og ørretproduksjon. Kysten er nå delt i 13 områder, hvor miljøindikatorer regulerer kapasitet. Foreløpig er lakselus den eneste miljøindikatoren. Tromsø-området regionråd har vedtatt å foreta en bærekraftsanalyse av produksjonsområde 11 Kvaløya til Loppa som regionen er en del av. Resultatene fra denne analysen vil ikke foreligge før dette planarbeidet er avsluttet.

Det er ifølge trafikklysbestemmelsene potensiale for vekst på 6% pr år i Tromsø-regionen. Det er imidlertid ikke mulig innenfor dagens avsatte arealer å få til en miljøvennlig og bærekraftig vekst innenfor næringen på kort sikt. Dette skyldes bl.a. at det ikke finnes tilstrekkelig med arealer avsatt som sekundær/hvile- lokaliteter i kommunene. Tilgang på gode sjølokaliteter, og nødvendig landareal for blant annet settefiskproduksjon, pekes også på som forutsetninger for lavere miljøpåvirkning og optimale produksjonsforhold. Muligheten for optimalisering av eksisterende lokaliteter og for å plassere anlegg med alger eller skjell som kan utnytte nær oppdrettsanlegg for å utnytte næringstilgang og samdriftsmuligheter bør vurderes. Veksten i havbruksnæringen kan komme i form av settefisk- eller slakterianlegg på land, nye arealer til sjøs for tradisjonelle arter eller produksjon av nye arter som ikke er i konflikt med f.eks. villaks.

Økt arealbeslag til sjømatproduksjon vil også kunne komme i konflikt med andre brukergrupper i kystsonen som reiseliv, friluftsliv og fiskeri.

Følgende strategier/premisser legges til grunn for revisjonen:

- Det vil bli vurdert å hjemle miljøkrav til arealformål havbruk for å nå kommunenes krav om klima- og miljømessig bærekraft.
- Det vil i Tromsø ikke åpnes opp for havbruk i følgende områder:
 - o Områder som i eksisterende plan er avsatt som naturområder eller friluftsområder.
 - o Det vil ikke åpnes opp for oppdrett av laks og ørret i åpne anlegg i tilknytning til elver der det går opp villaks eller sjøørret.
- Det vil i Karlsøy ikke åpnes opp for havbruk i følgende områder:
 - o Nordkvaløya-Rebbenesøya landskapsvernområde med fem naturreservat: Sør-Fugløy, Kvitvær, Breivika, Måsvær og Flatvær (omfatter også sjøarealer, dvs. havoverflata er omfattet av vernet)
 - o Hamrefjorden som skal forbeholdes fiskeri.
 - o Det vil ikke åpnes opp for oppdrett av laks og ørret i åpne anlegg i tilknytning til elver der det går opp villaks eller sjøørret.
- Det vil i ikke åpnes opp for havbruk av anadrome arter i den delen av Malangen som er definert som laksefjord.

Reiseliv

Reiselivsnæringen er en næring i sterk vekst og endring. Etterspørselen etter reiselivsprodukter i Tromsø-regionen øker både i vinter- og sommersesongen og regnes som en av pilarene for å skape en blå vekst basert på kyst- og havressurser. Natur og nordlys er ofte en viktig grunn til at

gjestene kommer hit. Veksten i reiselivet bidrar til flere arbeidsplasser og derigjennom lokal verdiskaping, jobber og økt bolyst.

Kommune	Verdiskaping (2018)	Antall aktivitetstilbydere *	Sysselsatte *
Karlsøy	5 693 000	15	25
Balsfjord	49 518 000	Venter på tall	Venter på tall
Tromsø	1 191 155 000	Venter på tall	Venter på tall

* Anslag.

Besøksveksten fører til økt bruk av regionens fellesgoder som infrastruktur, natur og andre allmenninger og utfordringer i form av økt belastning på natur, klima og miljø, infrastruktur og i forhold til sameksistens med lokalsamfunn og friluftsliv. Den lokale infrastrukturen er planlagt, plassert og dimensjonert ut fra lokale behov. Reiselivet utnytter både på sjø og land de samme områdene som det lokale friluftslivet og bidrar dermed til økt press på naturressursene, økt konflikt med lokale grunneiere og derigjennom også et økt press på allemannsretten. Ny teknologi innen turistfiske skaper utfordringer knyttet til tradisjonell bruk av samme områder til matauke. Aktiviteter som medfører høy fart og mye støy (som ribb og vannskutere) kommer i konflikt med friluftsliv som er basert på opplevelse av stille natur (kajakpadlere, gående og badende). I tillegg er det et økt press på tillatelser til å bygge turistanlegg i strandsonen ofte i strid med ønsket til andre beboere i området.

Det er i dag (før Corona) nærmere 900 registrerte aktører innenfor reiselivet i regionen. Av disse er kun 20% en del av det organiserte reiselivet. Dagens reisende ønsker å delta i, og være en del av lokalsamfunnet. Air B&B legger nå opp til at private også kan tilby aktiviteter. Dermed vil den ikke registrerte andelen av reiselivet trolig øke ytterligere.

Det er et mål at bærekraft skal ligge til grunn for videre utvikling innen reiselivsnæringen i regionen. Nærings- og fiskeridepartementet har utarbeidet [rammer for et bærekraftig reiseliv](#). Disse prinsippene har ligget til grunn for [kriteriene for merking av bærekraftige reisemål](#) i Norge utarbeidet av Innovasjon Norge. Merkesystemet sier noe om reisemålet har prioritert bærekraft (miljømessig, sosial og økonomisk), og forplikter til å jobbe videre mot definerte bærekraftsmål. Det finnes ikke standarder som er spesifikt rettet mot kystturismen. Det finnes i dag heller ingen oversikt over reiselivsnæringens arealbruk i kystsonen.

Det er viktig å få oversikt over reiselivsaktørenes arealbruk, få på plass en sterkere besøksforvaltning og derigjennom en mer helhetlig planlegging som bidrar til en mer bærekraftig arealbruk. Hvorvidt problemstillingene knyttet til reiseliv kan løses i denne planen er usikkert, men det bør løftes og diskuteres.

Følgende premiss (vedtatt politikk) legges til grunn for arbeidet:

- Reiselivets arealbruk skal være bærekraftig i både i økonomisk, sosial- og klima og miljømessig forstand.

Friluftsliv og rekreasjon

Sjøen- og strandsonen er viktige som fritids- og rekreasjonsområder for både lokalbefolkning og tilreisende. Friluftsliv er et viktig grunnlag for god livskvalitet, samt fysisk og psykisk helse. Naturopplevelser bidrar til større interesse for og kunnskap om naturen, og skaper økt

miljøbevissthet i befolkningen. Friluftsliv er et vesentlig grunnlag både for sosial- og klima og miljømessig bærekraftig utvikling i det norske samfunnet.

Friluftaktiviteter er den formen for fysisk aktivitet som viser størst grad av sosial likhet i deltakelse. Å gå en tur i nærmiljøet er den vanligste formen for friluftsliv i alle samfunnsgrupper. Tilrettelegging for rekreasjonsområder (gode lekeplasser og nærturområder, universell utforming, lavterskel tilbud) som er lette å nå fra boligområdene er dermed viktige bidrag som vil kunne redusere behovet for å kjøre og til at flere vil kunne komme seg ut på tur.

Enkel rekreasjon ved og på sjøen er også av stor verdi for folkehelse og stedstilhørighet, og ofte er det tilstedeværelsen i, og opplevelsen av natur og landskap som er vel så viktig for velværet som det å gjennomføre en aktivitet.

Allemannsretten, retten til fri ferdsel og opphold i utmark, utgjør fundamentet for våre friluftslivstradisjoner. Særlig i kystsonen er friluftsliv basert på allemannsretten truet av ulike former for nedbygging, kommersialisering, privatisering og stengsler. Mange enkeltinngrep i kystsonen vil over tid redusere tilgjengeligheten og ferdselsmuligheten i strandsonen. Vi har en lang, men for en stor grad utilgjengelig kyst, og de mest brukte og attraktive områdene er gjerne interessante for mange brukergrupper, noe som gir potensiale for konflikt. Viktige natur- og friluftsområder bør sikres av hensyn til naturgrunnet og allemannsretten.

Et eksempel på kommersialisering som legger press på allemannsretten er den økte reiselivsaktiviteten med tilbud om friluftaktiviteter og turistfiske. Denne aktiviteten skjer stedvis i de samme områdene som lokalbefolkningen ønsker å benytte til sitt friluftsliv og kommer dermed også i konflikt med denne aktiviteten. Den økte fritidsaktiviteten i kombinasjon med kommersielle aktivitetstilbud i utmark bidrar også til økt konflikt med grunneiere.

Følgende strategier/premisser legges til grunn for revisjonen:

- Ivareta friluftsområder som er lett tilgjengelig for mange brukergrupper og områder som er viktige for friluftsliv, helse, læring, identitet og sosiale sammenkomster, samt steder som er vakre, unike og urørte.
- Områdene skal ses i sammenheng med atkomstveier slik at det skapes gode, helhetlige løsninger.
- Det er ønskelig med enkelte inngrepsfrie soner med frie siktelinjer fra friluftsområder til åpent hav.

Strandsonen

Strandsonen er av nasjonal betydning og skal forvaltes slik at miljøverdiene og allmenne interesser tas vare på. Dette innebærer at kommunen bør ta hensyn til naturmangfold, friluftsliv og rekreasjon, og landskap i sin planlegging. I arealplanlegging og innenfor jus er begrepet strandsoner ofte brukt om landbeltet 100 meter innover fra sjøen eller vassdraget. I plan- og bygningsloven § 1-8 andre ledd er det et generelt byggeforbud i 100-metersbeltet langs sjøen. Etter tredje ledd gjelder ikke forbudet dersom det er fastsatt en annen byggegrense i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan.

Mange enkeltinngrep i strandsonen påvirker naturen og landskapet over tid og forringer kvalitetene til områdene. Mange steder langs kysten er veiene på grunn av topografi lagt helt nede

i fjæra, innenfor det som er definert som strandsonen. I forbindelse med veksten, særlig innenfor reiseliv, er den en økt forventning om tillatelse til utbygging i strandsonen for å skape lokale reiselivsbedrifter. I tillegg til at slike utbygginger ville medføre inngrep i strandsonen er tiltakene ofte kun ønsket av en grunneier og i konflikt med ønsker og behov i resten av lokalmiljøet.

Strandsonen er dermed et vesentlig konfliktområde da det er svært mange hensyn som skal balanseres; natur og landskap, friluftsliv, bebyggelse, reindrift, landbruk og ønsket om næringsutvikling. Klimaendringer med flom og stormflo rammer strandsonen spesielt og gjør det enda viktigere å planlegge på en balansert og langsiktig måte.

I de [statlige planretningslinjene for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjø](#) er nasjonal arealpolitikk i 100-metersbeltet langs sjøen tydeliggjort. Målet er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen. I forbindelse med revisjonen vil det derfor gjøres en kartlegging og risikovurdering av strandsonen som grunnlag for en differensiert arealforvaltning for å sikre allmenn ferdsel, turstier, kystpromenade, fjærområder, spesielle friluftsområder, og områder med særlige natur- og landskapsverdier. Dette vil også bidra til å gjøre forvaltningen i strandsonen mer enhetlig og forutsigbar.

Følgende strategier/premisser legges til grunn for revisjonen:

- Nye tiltak skal konsentreres der det allerede er inngrep og så langt som mulig legges vekk fra strandsonen.
- Kulturminner og landskap av regional/nasjonal verdi bør særlig tas hensyn til
- Differensiert forvaltning av strandsonen vil vurderes.
- Viktige områder for reindriften i strandsonen skal ivaretas.

4.2 Metodikk for konsekvensutredning (KU) og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

Formålet med konsekvensutredninger er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under utarbeidelse av planer eller tiltak. Det tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planer eller tiltak kan gjennomføres. Dette gjøres for å klargjøre virkninger av planer og tiltak som kan ha vesentlige konsekvenser for miljø eller samfunn og om de bidrar til en bærekraftig utvikling.

Konsekvensutredningen skal omfatte de deler av planen som fastsetter rammer for fremtidig utbygging og som samtidig innebærer endringer av den gjeldende planen, jfr. *Forskrift for Konsekvensutredninger* (KU) §18. Konsekvensutredningen gjennomføres for hvert nytt arealformål og for den samlede virkningen av kystsonenplanen. Dette innebærer at eksisterende KU skal oppdateres og det skal gjennomføres ny KU der det måtte være nødvendig.

Arbeidet med konsekvensutredning (KU) vil være integrert i planarbeidet, slik at planprogrammet vil inkludere program for KU, og Kystsonenplanen vil inkludere selve konsekvensutredningen. For planer som omfattes av KU-forskriften, som kommuneplanens arealdel, er det naturlig at arbeidet med ROS-analysen er en del av arbeidet med konsekvensutredningen.

Konsekvensutredningen og øvrige vurderinger skal baseres på eksisterende kart- og kunnskap om fysiske og økologiske forhold som har betydning for framtidig bruk av kyst- og sjøområdene, inkludert effekter av eksisterende arealbruk på kyst- og sjøområdene.

I hvilken grad planen vil påvirke natur og miljø er viktige tema som skal utredes gjennom konsekvensutredningen der både naturmangfold, vannmiljø og økologisk bærekraft vies spesiell oppmerksomhet. KU-forskriften krever en beskrivelse av virkningene både av de enkelte utbyggingsområdene hver for seg, og av de samlede arealbruksendringene i planen.

Konsekvensutredningen vil bli utarbeidet med utgangspunkt i metodikken i Statens vegvesen Håndbok V712 Konsekvensanalyser, men med tilpasninger til dette plannivået og tiltak i kystsonen.

4.3 Temaer for konsekvensutredning

Planprogrammet skal skille mellom krav til utredninger av enkeltområder og krav til utredning av planen som helhet. Planmyndigheten skal klargjøre hvilken dokumentasjon som skal følge forslag til nye utbyggingsområder og de problemstillingene som anses som viktige for miljø og samfunn. Det skal beskrives hva som skal utredes og hvilken metode som er tenkt benyttet for å skaffe nødvendig kunnskap.

Tema	Utredningsbehov	Kunnskapskilder
SÅRBARE VERDIER		
Naturvernområder, eksisterende og planlagte	Er det eksisterende eller planlagt naturvernområde (også marin verneplan) i sjø eller på land i tilknytning til foreslått tiltak?	Miljødirektoratet Naturbase, Miljøstatus, Tromsatlas og Fiskeridirektoratets karttjeneste.
Viktige naturtyper; prioriterte-, freda-, og trua arter	Hvordan vil tiltak påvirke nasjonalt, regionalt og lokalt viktige naturtyper mv. Hvordan unngå oppstyking av områder ved å styre aktivitet mot allerede utbygde områder.	Miljødirektoratet Naturbase, Kartlegging av marine naturtyper, Norsk Rødliste for naturtyper 2011 (kommer ny i nov. 2018), Norsk Rødliste for arter 2015, Forsvarsbygg.no
Anadrom villaks	Avstand fra tiltak til nærliggende vassdrag (<30 km) med anadrom fisk beskrives (sjøvei). Nærhet til nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder. Overlapp med vandringsvei/beiteområde beskrives om det er tilgjengelig.	Lakseregisteret, fylkesmannen + lokalkunnskap, vitenskapelige råd for lakseforvaltning.
Gyte- og oppvekstområder for marin fisk	Overlapp eller avstand fra tiltak til nærliggende områder for gyting og oppvekst av fisk. Omfatter både sårbare arter som uer og kysttorsk og andre arter av kommersiell eller økologisk betydning. Status for fiskebestand oppgis (truet/levedyktig). Er det kjente	Yggdrasil, Fiskeridirektoratet database, lokale fiskerlag, m.m.

	<p>oppvekstområder for yngel i område som kan påvirkes? Konsekvenser av og konfliktpotensialet ved tiltak. Vurdere behov for hensynssoner.</p>	
Forurensning, vannmiljø	<p>Økologisk og kjemisk tilstand for vannforekomsten tiltaket er plassert i, evt. tilstøtende vannforekomster. Kjente påvirkninger og påvirkningsgrad som kan være negative for tiltaket. Målinger med forhøyede verdier av kjemiske komponenter knyttet til forurensning, aktuelle kostholdsråd osv.</p>	<p>Vann-nett.no, Miljøstatus.no, lokal kunnskap. Vannmiljø (Miljødirektoratet), MOM-B og MOM-C undersøkelser.</p>
Støy- og lysforurensning	<p>Vurdere om det legges til rette for ny støyende virksomhet som kan få betydning for eksisterende situasjon. Vil tiltaket forårsake lys eller støyproblemer for boligområder, hyttefelt, institusjoner, tilrettelagte friluftområder? Hvor mange mennesker vil evt. bli påvirket?</p>	<p>Lokal kunnskap, retningslinjer for behandling av støy i planlegging, Retningslinjer for støy i arealplanlegging (T-1442/2016)</p>
Kulturminner og kulturmiljø, samisk kulturgrunnlag	<p>Vil tiltaket ha direkte eller indirekte virkning på kulturminner, kulturmiljø og/eller samisk kulturgrunnlag (påvirke opplevelsen av disse)? Konsekvenser av og konfliktpotensialet ved tiltak. Vurdere behov for hensynssoner.</p>	<p>Riksantikvaren, Askeladden.ra.no, Tromsatlas, kulturminnesok.no, innspill fra folkemøter og andre lokale innspill, kulturminneplaner, kommunens reguleringsplaner. Marine kulturminner: Tromsø museum og Troms fylkeskommune. Nasjonal viktige kulturlandskap (KUPA)</p>
Landskap og estetikk, geologiske områder	<p>Ligger tiltaket nært til og synlig for bebyggelse, viktige utfartsområder eller lignende? Konsekvenser av og konfliktpotensialet ved tiltak.</p>	<p>Miljødirektoratet: naturbase.no, miljøstatus.no, tema kulturlandskap, Riksantikvaren, NGU: ngu.no/no/, lokalkunnskap, Nasjonal viktige kulturlandskap (KULA)</p>
Friluft og friluftsliv. Strandsone.	<p>Vil tiltaket virke hindrende/forstyrrende for utøvelse av friluftaktivitet i områder som er mye brukt til dette. Konsekvenser av og konfliktpotensialet ved tiltak.</p>	<p>Kommunal plan, Innspill fra folkemøter, www.tromsatlas.no, Ishavet friluftsråd, FNF i Troms og Finnmark, mfl</p>
Reindrift	<p>Planer og tiltak regnes alltid å kunne medføre vesentlige virkninger dersom de er til hinder for reindrifutøvelse.</p>	<p>Reindrifut.no, NIBIO Kilden, lokal kunnskap</p>

Tema	Utredningsbehov	Kunnskapskilder
NÆRINGSAKTIVITET OG OFFENTLIGE INTERESSER		
Fiskeri	Vil tiltaket ha innvirkning på fiskeri? Konsekvenser av og konfliktpotensialet ved tiltak.	Yggdrasil, Fiskeridirektoratets database, lokalkunnskap
Lokalt og samisk naturgrunnlag/sjølaksefiske/fritidsfiske/turistfiske	Vil tiltaket ha innvirkning på fiskeri? Konsekvenser av og konfliktpotensialet ved tiltak.	Yggdrasil, Fiskeridirektoratets database, Lakseregistret, lokalkunnskap
Havbruk	Hvordan vil nye havbrukslokaliteter påvirke eksisterende lokaliteter, og hvordan vil de påvirke friluftsliv, fiskeri og naturmangfold. Vurdering i hht. Mattilsynets retningslinjer	Fiskeridirektoratets databaser Mattilsynets retningslinjer
Reiseliv	Hvordan vil nye arealer for reiseliv påvirke strandsone, friluftsliv, havner, fiskeriene og naturmangfold. Konsekvenser av og konfliktpotensialet ved tiltaket.	NHO reiseliv, Visit Tromsø, lokalkunnskap
Næringsliv og sysselsetting, konkurranseforhold	Konsekvenser for eksisterende næringsaktivitet og sysselsetting i området? Positive ringvirkninger.	Lokal kunnskap, næringsplaner
Teknisk infrastruktur, transportbehov	Konsekvenser for eksisterende infrastruktur (skade, slitasje etc), og om tiltaket vil utløse behov for infrastrukturtiltak (utbygginger, forsterkinger)	Lokal kunnskap, kommunale planer
Havner, farled, hvit sektor	Vil tiltaket føre til fare for båt/skipstrafikk. Vurder skadeomfang i området. Vurder om fartøy får lengre seilingsdistanser.	Kystinfo.no, havbase.no
Forsvar	Vil tiltaket ha innvirkning på militær aktivitet	Tromsatlas.no, forsvarsbygg.no
Forholdet til kommuneplanen/annen utviklingsstrategi	Vurder om tiltaket er i samsvar/strid med kommuneplan	Egne planer: kommuneplan, næringsplan osv.
En bærekraftig Tromsø-region	Tiltakets innvirkning på økonomisk, sosial-, og klima- og miljømessig bærekraft.	Kommunenes samfunnsplan definerer bærekraft for den enkelte kommune

4.4 Tema for risiko- og sårbarhetsvurderinger (ROS)

Tema	Utredningsbehov	Kunnskapskilder
------	-----------------	-----------------

NATURRISIKO

Stormflo, havnivåstigning	Er tiltaket utsatt for stormflo eller havnivåstigning? Forventet havnivåstigning?	www.kartverket.no/sehavniva/
Vær, vind, bølger, nedising, isdrift	Er tiltaket utsatt for ekstreme vær- og vindpåvirkninger. Fare for ising. Bølger/bølgehøyde.	Lokal kunnskap, www.senorge.no
Skredfare og grunnforhold	Er det skredfare (kvikkleire, jord, stein, snø?) ved eller nært tiltaket?	www.nve.no/flaum-og-skred/skrednett/ , http://kart.dsb.no/ , www.senorge.no

VIRKSOMHETSRIKSIKO

Industri og næringsliv	Hvor sannsynlig er det at tiltaket blir utsatt for risiko som følge av nærliggende industri/næringslivs Hvilken skade kan nærliggende industri påføre tiltaket?	Lokalkunnskap, beredskapsplaner
Kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur	Hvor sannsynlig er det at tiltaket blir utsatt for risiko som følge av trafikk. Kan tiltaket medføre økt risiko? Hvilke konsekvenser kan eventuelle hendelser medføre?	www.marinetraffic.com/no , Vannmiljø Miljødirektoratet,
Forhold ved utbyggingsformålet	Hvor sannsynlig er det at tiltaket blir utsatt for risiko som beskrevet? Kan tiltaket medføre økt risiko? Hvilke konsekvenser kan eventuelle hendelser medføre?	Planforslag
Akutt forurensning, Transport av farlig gods	Hvor sannsynlig er det at tiltaket blir utsatt for forurensning fra beskrevne kilder? Hvilke konsekvenser kan eventuelle hendelser medføre?	grunnforurensning.miljodirektoratet.no/ , vannmiljo.miljodirektoratet.no/

Forhold som bør vurderes i samlet vurdering:

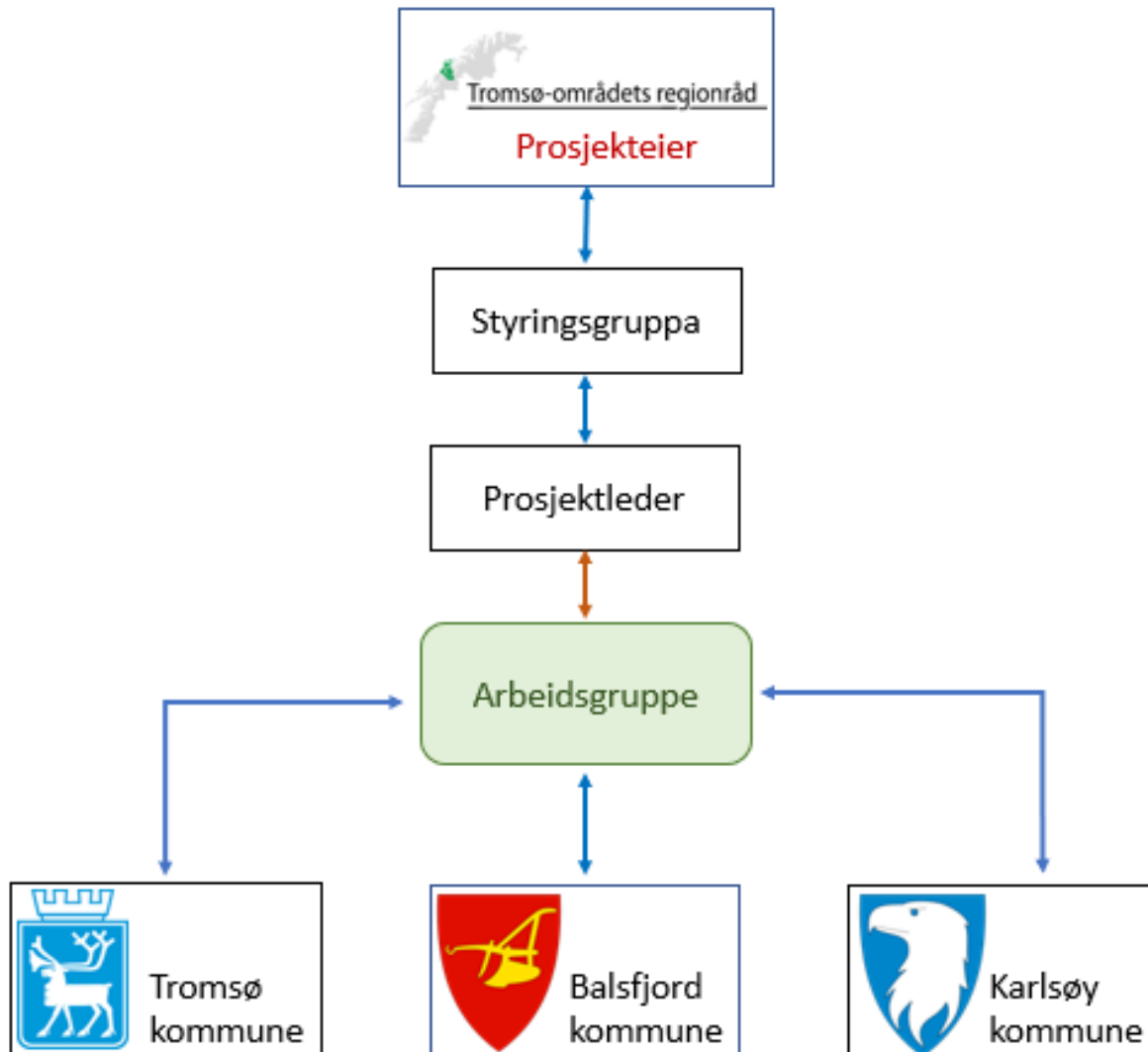
Terror og sabotasje, sårbare objekter, manglende tilgjengelighet for nødetater, brann.

5 PLANPROSESSEN

Nedenfor er en beskrivelse av prosessen herunder organisering av planarbeidet, kommunikasjonsstrategi, beskrivelse av medvirkning og dialog og en forenklet fremdriftsplan.

5.1 Organisering av planprosessen

Prosjekteier er Tromsø-området regionråd med deltagende kommuner. Prosjektet er forankret i politisk ledelse i kommunene og styres av en dedikert prosjektleder i Tromsø kommune. Det er opprettet en interkommunal styringsgruppe og arbeidsgruppe, mens vedtaksmyndigheten etter plan og bygningsloven ligger i den enkelte kommune.

Styringsgruppa

Styringsgruppa består av ordførerne og administrasjonssjefene i de tre kommunene. Den har det overordnede ansvaret for prosjektets fremdrift og økonomi, samt å ivareta kommunikasjonen mellom prosjektet og politiske organer i den enkelte kommune. Daglig leder i regionrådet er sekretær for styringsgruppen. Det er avgjørende for prosjektets suksess at kommunestyrene i hver av kommunene har eierskap til planarbeidet og deltar på folkemøtene som arrangeres både under høringen av planprogram og planforslag.

Prosjektledelse

Prosjektleder har ansvar for å planlegge og koordinere planarbeidet, bemanne, organisere møter, lede arbeidet med fremstilling av planprogram og plan sammen med arbeidsgruppen, samt gjennomføre høringer.

Arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa ledes av prosjektleder og består forøvrig av planleggere og rådgivere med miljø- og næringskompetanse fra de deltagende kommunene. Arbeidsgruppa har ansvar for å bidra til å utarbeide planprogram og planforslaget sammen med prosjektleder. Gruppen vil videre være et viktig forum for kunnskapsutveksling og -utvikling mellom planleggere og rådgivere i de deltagende kommunene. Den skal sørge for videreutvikling av metoder og GIS-baserte verktøy og analysemodeller.

Faggrupper i kommunene

Kommunenes medlemmer i arbeidsgruppa vil også delta i kommunenes faggrupper og derigjennom sørge for den faglige koblingen mellom kommunene og den interkommunale prosessen. Den enkelte kommune er gjennom planprosessen ansvarlig for å ivareta sammenhengen med andre kommunale planer og vedtak og sammenhengen mellom sjø og land for sitt område. Det vil være rom for lokale tilpasninger av planbestemmelser og retningslinjer som kan utarbeides av den enkelte kommune som en del av prosessen. Kommunene har det juridiske ansvaret for at lovens krav med hensyn til innhold og planprosess oppfylles i dette (PBL § 3-3).

Forslaget til planprogram behandles av regionalt planforum før den enkelte kommune legger det ut til høring og offentlig ettersyn med 6 ukers høringsfrist. Samtidig blir det varslet planoppstart. Etter høringsfristen revideres planprogrammet iht. innkomne merknader. Planprogrammet fastsettes av kommunestyrene.

Fremdriftsplan

Fremdriftsplanen legger opp til at den reviderte kystsonenplanen skal være klar for endelig vedtak i kommunene i august 2021. Utarbeidelsen av planer er imidlertid en dynamisk prosess som involverer mange parter. Det forventes derfor at fremdriftsplanen vil måtte justeres underveis.

Fremdriftsplan 	2020												2021											
	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Septembe	Oktober	November	Desembe	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Septembe	Oktober	November	
Planprogram	[Orange bar]																							
Arbeidsgruppa			X				X																	
Styringsgruppa	X			X																				
Planforum				X																				
Vedtak om planhøring					X																			
Varsle planoppstart				X																				
Høring planprogram				[Blue bar]																				
Folkemøte					X																			
Vedtak planprogram							X	[Orange bar]																
Planforslag (KU/ROS)							X	[Orange bar]																
Arbeidsgruppa							X	X	X	X					X					X				
Styringsgruppa							X	X					X											
Planforum								X					X											
Ressursgrupper								X	X															
Høring															[Blue bar]									
Folkemøter														X										
Innstilling til kommunene																	X							
Vedtak i kommunen																		X						
Prosjektavslutning																						[Target icon]		

5.2 Medvirkning og dialog

Planarbeidet har som formål å påse at alle berørte interesser i kystsonen og deres behov for arealer blir fremlagt og vurdert. Dette gir de politiske myndigheter et bedre grunnlag for sine beslutninger. De formelle prosedyrekravene knyttet til kommuneplanen, og derigjennom også interkommunalt plansamarbeid i henhold til kapittel 9 i plan- og bygningsloven (PBL), er beskrevet i PBL kapittel 5 og 11.

Medvirkning har i planprosessen flere hensikter. Det er viktig ut fra et demokratisk perspektiv at alle interesser høres og at det gis anledning til å komme med innspill. Vi kan gjennom en åpen prosess få frem viktig kunnskap og det kan komme forslag som fremmer kreativiteten i planleggingen. Det er viktig at innbyggerne føler seg hørt gjennom prosessen og at de kjenner eierskap til planen.

Videre kan medvirkning bidra til å bringe eventuelle utfordringer og konflikter frem i lyset slik at disse kan drøftes med de impliserte parter for å søke og finne løsninger. Medvirkning kan bidra til økt forståelse for at det er ulike interesser i prosessen. Dette vil sikre godt forankrede løsninger som minimerer eventuelle konflikter i ettertid.

Det er viktig at det skapes ansvarsfølelse og eierskap hos politikere, administrasjon og interessenter for kystzoneplanen. Nedenfor beskrives plan for å nå ovennevnte mål og hensikter.

Fire faser for medvirkning og dialog

Planarbeidet kan grovt deles i de fire fasene (i) planprogramfase, (ii) planfase, (iii) høringsfase og (iv) tilbakemelding etter planvedtak. Planprogramfasen og høringsfasen omhandler kystsoneplanarbeidet som helhet. Medvirkning og dialog i planfasen er ofte knyttet til spesifikke tema og problemstillinger.

Fase 1: Planprogramfasen med innspill til rammer og prosess

Planprogramfasen utgjør den formelle oppstarten av planprosessen. I denne fasen settes agenda for planarbeidet og det avklares hvordan det skal arbeides med de ulike temaene.

Medvirkningen i denne perioden er i hovedsak koblet til planprogrammet som legges ut til seks ukers offentlig høring. Høringsperioden benyttes til å få innspill til innhold i planprogrammet. Dette skjer skriftlig og gjennom dialog med sentrale aktører.

Fase 2: Planfasen med utredninger og utarbeidelse av forslag til planbeskrivelse, bestemmelser og retningslinjer

Planfasen drøfter ulike tema som grunnlag for planforslaget. I fase 2 legges det vekt på medvirkning i form av møtevirksomhet internt i prosjektet og dialogmøter og andre medvirkningsmetoder med innbyggerne, regionale myndigheter, interesseorganisasjoner, næringsliv og akademia.

Eksisterende møteplasser, arenaer og arrangementer vil bli benyttet så langt som mulig. Planprogrammet er ikke utfyllende på hvordan dette skal gjøres. Medvirkningen vil tilpasses de ressursene som er tilgjengelig for planarbeidet. Den brede medvirkningen vil ha fokus på utviklingsområder, langsiktige mål og strategier for å møte utfordringene beskrevet i planprogrammet.

Fase 3: Høringsfasen med synspunkter og forslag til ny plan

Planforslaget legges ut til offentlig høring i 6 uker som del av høringsfasen. I denne fasen inviteres berørte parter, organisasjoner og myndigheter til å uttales seg om planforslaget. Dette vil skje gjennom dialogmøter, skriftlige innspill og andre metode for medvirkning. Det kan arrangeres egne høringsmøter på utvalgte tema der relevante aktører og fagmiljø inviteres til å presentere sine innspill, til debatt og synspunkter på utkastet.

Alle interessenter har mulighet til å gi merknader til planforslaget. Etter høringsfasen skal innspillene oppsummeres og kommenteres før justert planforslag legges frem for endelig politisk behandling og vedtak i de tre kommunene.

Fase 4: Tilbakemelding til de som har deltatt

Som del av sluttarbeidet vil det i fase 4 utarbeides en oversikt over hvordan innspillene er blitt brukt. Dette vil publiseres på prosjektets nettside.

Berørte offentlige myndigheter

Regionalt planforum vil benyttes aktivt for dialog med offentlige myndigheter. I tillegg vil berørte offentlige myndigheter motta varsel om planoppstart og få forslag til planprogram tilsendt når det legges ut på høring og offentlig ettersyn. Det inviteres samtidig til å komme med innspill til

planprogram og videre planprosess. Det tas initiativ til dialogmøter med sektormyndighetene i forbindelse med oppstart av planarbeidet og ved utarbeidelse av planforslag. Planforslag vil bli presentert i regionalt planforum før det sendes ut på høring til berørte myndigheter.

Det vil være særlig viktig å få til en god dialog mellom planleggere, sektormyndigheter og næringsaktører knyttet til fiskeri og havbruk, strandsone, reiseliv, natur og friluftsliv. Sammen med ressursgrupper bestående av næringsaktører og NGOer, er Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, Kystverket og Fylkesmannen sentrale myndigheter som bør delta i dialogprosessen. Fylkesmannen har en viktig rolle som samordner av innsigelser innenfor eget ansvarsområde og fra statlige etater.

Ressursgrupper

Det vil bli etablert egne ressursgrupper bestående av ulike interessenter innenfor nevnte sektorer. Gjennom deltakelse i en slik ressursgruppe, kan interessentene komme med sine ønsker og innspill underveis i prosessen. Dette kan bidra til å bringe eventuelle utfordringer og potensielle konflikter frem i lyset slik at disse kan drøftes med de impliserte parter for å søke og finne løsninger. Det legges opp til fire ressursgrupper:

- Havbruk og fiskeri
- Reiseliv
- Natur og friluftsliv
- Strandsone

Folkemøter

For å sikre at interessenter som ønsker å delta i prosessen får mulighet til det, avholdes det ett felles folkemøte i Tromsø for presentasjon av forslag til planprogram med konsekvensutredning. Når planarbeidet er i gang vil det også bli holdt folkemøter på flere steder i hver av kommunene.

5.3 Informasjon og åpenhet rundt prosessen

Varsel om oppstart, høring og offentlig ettersyn av forslag til planprogram og planforslag, samt kunngjøring av vedtatt plan, vil bli annonsert i iTromsø, Nordlys og Nye Troms, på prosjektets nettsider og på kommunenes nettsider. Under høringsfasen vil papirversjoner av forslag til planprogram og planforslag være tilgjengelig i rådhusene til de tre kommunene. En elektronisk versjon vil være tilgjengelig på nettiden til kommunene og på regionrådets nettside for prosjektet.

Prosjektet har en egen nettside <https://www.tromso-omradet.no/prosjekt/rullering-av-kystplan-tromsoregionen/> der relevant informasjon som referater fra det regionale planforum, innspill m.m. vil legges ut. I høringsfasene vil planprogram og planforslag legges ut. Det legges også opp til at kortversjonen av planen legges ut slik at informasjon om det enkelte forslag skal være lett tilgjengelig.

Vedlegg I - RAMMER OG FØRINGER FOR KYSTSONEPLANEN

FNs bærekraftsmål for utvikling

FNs 17 bærekraftsmål ligger til grunn for Tromsø-regionens planlegging. Bærekraftsmålene er en felles arbeidsplan for verdenssamfunnet for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. Dersom Norge skal nå sine globale forpliktelser må alle kommunene ta lokalt ansvar og eierskap til målene. Hver kommune har i kommuneplanens samfunnsdel beskrevet hvordan de skal bidra til at målene nås.

Nasjonal og regionale føringer

Kommunene skal i sin planlegging ta hensyn til lover med tilhørende forskrifter, retningslinjer og eksisterende planer som legger føringer for planarbeidet. Her trekker vi frem de viktigste, men gjør oppmerksom på at listen ikke er uttømmende.

Lovgrunnlag

- Plan- og bygningsloven 27.06.2008
- Naturmangfoldloven 19.06.2009
- [Havne- og farvannsloven](#) 21.06.2019
- Folkehelseloven 24.06.2011
- Kulturminneloven 20.12.2018
- Akvakulturloven 18.12.2008
- Friluftsløven 01.01.2018
- Forurensningsloven 19.06.2009
- Havressursloven 21.09.2012
- Vannressursloven 24.11.2000
- Matloven 19.12.2003
- Havenergilova 04.06.2010
- Lov om undersjøiske naturforekomster 21.06.1963
- Lov om laksefisk og innlandsfisk mv. (lakse- og innlandsfiskloven)
- Forskrift om konsekvensutredninger 22.06.2017
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen 19.12.2006
- Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks (*Salmon salar*) 20.09.2013
- Produksjonsområdeforskriften

Statlige planer og vedtak

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt 12.6.2015
- Statlige planretningslinjer og planbestemmelser (tidligere rikspolitiske retningslinjer og bestemmelser), herunder:
 - o Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2011)
 - o Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
 - o Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging i kommunene (2009)
 - o Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)
 - o Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1995)
- Den europeiske landskapskonvensjonen
- Vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder» St.prp.nr.32 (2006-2007)
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2016)

- Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett Meld. St. 16 (2014-2015)
- Verdens fremste sjømatnasjon Meld. St. 22 (2012-2013), Fiskeri- og kystdepartementet
- Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen (2011). Gullestadutvalget
- Sammen om et giftfritt miljø – forutsetninger for en tryggere fremtid Meld. St. nr.14 (2006-2007), Miljøverndepartementet
- Et miljø uten miljøgifter - Handlingsplan for å stanse utslipp av miljøgifter (2015)
- På den sikre siden – sjøsikkerhet og oljevernberedskap, St.meld. nr. 14 (2004-2005), Fiskeri- og kystdepartementet
- Nasjonal transportplan 2018-2029 Meld. St. 33 (2016-2017), Samferdselsdepartementet
- Kystverket handlingsprogram, 2018-2029
- St.meld. nr. 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk (MD)
- Maritime muligheter– blå vekst for grønn fremtid, Regjeringens maritime strategi
- Ny vekst, stolt fortid, regjeringens havstrategi (2017)
- Strategi mot rømming fra akvakultur (2017)
- I St.prp. nr. 32 (2006-2007) om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder.

Sektorenes veiledere for planarbeid

- Kystverkets planmedvirkning, – Interesser og forvaltningsansvar i arealplanlegging juni 2016
- Retningslinjer for arbeid med kystzoneplanlegging i Fiskeridirektoratet 2011 (revidert 2015)
- Forsvarsbyggs arealbruksinteresser i arealplanlegging (versjon 1.0 1.2.2017)
- Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging (2017)
- Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – Klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis T-2/16
- Kulturminner, kulturmiljøer og landskap. Planlegging etter plan og bygningsloven (versjon II, 2016)
- Sametingets planveileder

Regionale planer og vedtak

- Fylkesplan for Troms 2014-2025
- Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027
- Regional plan for handel og service i Troms 2016 – 2025
- Regional forvaltningsplan vannregion Troms 2016-2021 -
- Regional Transportplan for Troms 2014-2023
- Kulturarvplan for Troms 2011 - 2014
- Regional planstrategi Troms 2016-2019
- Regional klima- og energistrategi for Troms 2015-2025
- Fylkeskommunale strategier og utredninger:
 - Strategi for maritim næringsutvikling i Troms
 - Arktisk innovasjon, FoU-strategi for Troms
 - Havbruksstrategi for Troms
 - Strategi for reiselivet i Troms 2013 – 2017
 - Strategi for utvikling av petroleumsnæringen i Troms
 - Regional klima- og energistrategi for Troms 2015-2025

Kommunale planer og vedtak

Kommunale planer og vedtak som er relevante i forhold til arealplanleggingen i sjø hensyntas. Dette inkluderer kommunenes gjeldende arealplaner, kommunedelplaner, reguleringsplaner, temaplaner og strategier.

INNSPILL TIL KYSTSONEPLAN – TROMSØ-REGIONEN

Innspill kan også sendes uten bruk av skjema

Innspill sendes til:

e-post: postmottak@tromso.kommune.no

Adresse: Tromsø kommune, ved Kystsonoplan Tromsø-regionen, Postboks 6900, 9299 Tromsø

Henvendelsen merkes: «**Høring Kystsonoplan**» og saksnummer **176110**

Navn:

E-post og telefon

Adresse:

1. INNSPILL TIL PLANPROGRAMMET

Innspill – sentrale problemstillinger som bør løses i planen

Innspill – plan for medvirkning

Andre innspill til planprogrammet

2. INNSPILL – PLANINNHOLD/AREALBRUK
Innspillet gjelder kommune®:
Nærmere innspill til hvilket område innspillet gjelder (kart vedlegges):
Beskrivelse av eksisterende bruk, ønsket fremtidig tiltak/foreslått arealformål:
Mulige konsekvenser av tiltaket for miljø og samfunn (f.eks. konsekvenser for annen bruk av området, transport, infrastruktur, naturmangfold, landskap og kulturminner):
Andre berørte interesser og mulige konflikter:
Dagens planstatus (hvilket arealformål har området i gjeldende plan?):

Vedlegg (legg gjerne ved oversikts- og detaljkart ved innspill om konkrete forslag til ny/endret arealbruk):

Kartet nedenfor kan brukes som oversiktskart. Detaljert kart kan f.eks. skrives ut fra tilgjengelige kartportaler som;

TromsAtlas: <http://www.tromsatlas.no>

Fiskeridirektoratet: <http://kart.fiskeridir.no>

Kystinfo: <https://kystinfo.no/>

Norgeskart: www.norgeskart.no

Prosjektets hjemmeside: <https://www.tromso-området.no/prosjekt/rullering-av-kystplan-tromsoregionen/>

